

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

HET EI VAN DE SCHATERVOGEL

Toneelstuk voor de jeugd

door

Karel Verleyen

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen

2000

Nr. 1146

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste VIJFTIEN tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde auteursrechten aan:

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel 4

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een aanvraagkaart die, degelijk ingevuld, minstens veertien dagen voor de opvoering(en) naar S.A.B.A.M. moet worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende auteursrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

I.B.V.A "Holland"
Postbus 363
1800 AJ Alkmaar.

© 1983 Toneelfonds J. Janssens/Karel Verleyen

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

ROLVERDELING

Koning Baldwin, de bijziende

Prins Gruizelaar

Raadsheren : - Lollejan
 - Duivekater
 - Kruimeling

Ridders : - Edelinck
 - Beukerop
 - Vluggewind
 - Sluwhart
 - Rommelop

Dokter Flugzout

Kamerdienaar Peter

Vier Skrienen } kunnen door dezelfde personen (of vrouwen)
 Vier Nathalzen } gespeeld worden

Vier mannen uit Schrobberdebonk : - Jaloes
 - Gram
 - Nijdas
 - Ogmüt

Gerona, een oude vrouw

DECOR

Bedrijf 1 : Voorbouw rechts. Koningsstoel en enkele zuilen suggereren het paleis. Verder wordt alles vóór het doek gespeeld.

Bedrijf 2 : Doek open. Rechts een boog, toegang tot paleis van koning Baldwin. De scène is in tweeën verdeeld. Een hellend verhoog van links naar rechts.

Bedrijf 3 : Zelfde schikking. Paleispoort is weg. Enkele struiken en rotsblokken. Rechts bovenaan in het donker kan al de boom staan.
 1e tafereel (Skrienen) speelt beneden, 2e en 4e tafereel (Nathalzen) op hellend vlak.

Bedrijf 4 : Zelfde basisschikking.
 Tafereel 1 : trapgeveltjes
 Tafereel 2 : trapgevels weg, zicht op de boom
 Tafereel 3 : paleisboog terug op = plaats als bij het begin van bedrijf 2.

BEDRIJF I.TAFEREEL 1.

Toneel is donker. Flauwe klaarte vooraan op de voorscène. Achteraan op de voorbouw in het donker komen koning Baldwin en prins Gruizelaar op. De nar komt op. Hij mompelt in zichzelf en bladert zenuwachtig in een boekje.

NAR : Een man liep... (Herhaalt alsof hij iets uit het hoofd leert)
 ...een man liep ! Natuurlijk liep ie. (Ziet volk in zaal)
 O, pardon. Goeie avond samen. Wie mag ik aanmelden ? Mijn naam is Karel. Karel Karbies om u te dienen, hofnar van Zijne Majesteit koning Baldwin de Bijziende. Stop ! Stop ! (verontwaardigd)
 Nee, lacht u alsjeblieft niet ! Zijne Majesteit is een heel lieve koning. Gelukkig maar, want ik ben een erg domme nar ! Maar dat hadden jullie waarschijnlijk al wel meteen gemerkt. Ik kan gewoon geen grapjes onthouden ! En wat moet een nar kunnen ? Grapjes vertellen. Nu studeer ik al drie uur op deze scheurkalender. Op de ommezijde van ieder blaadje staat een mopje. Die leer ik uit het hoofd... als het lukt ! Ken je dat van die man die... wat deed hij ook alweer ... (kijkt in boekje)
 ... liep ! Juist, die man liep. (herhaalt) Een man liep... Ach, ik leer het nooit !

LOLLEJAN : (Steekt zijn hoofd om de hoek) Karel, ben je klaar ? De koning vraagt je ! Maak voort. Er is weer herrie met prins Gruizelaar ! En je weet hoe de koning zich dan opwindt.

NAR : Ja, raadsheer Lollejan, ik kom zo ! Eén ogenblik nog.

(Blauw licht op koning en Gruizelaar die onbeweeglijk in een hoekje van de voorbouw gestaan hadden en die nu tot leven komen. Licht op de nar uit. Die blijft staan.)

GRUIZELAAR : Met permissie, oom Baldwin, maar dat noem ik kletsen uit de nek ! Dat lijkt nergens op ! U is ouderwets. Zo kàn het niet langer !

BALDWIJN : Bij mijn derde onderkin ! Hier ben ik nog altijd koning, snap je dat, lieve neef ? En zolang ik het voor het zeggen heb, omt er géén industrie of wat je dat ding ook noemt in Rustië.

GRUIZELAAR : (Schudt zijn hoofd over zoveel domheid)

Oom ! Hoe is dat in 's hemelsnaam mogelijk ?!

BALDWIJN : Nee ! Nee ! En nog eens nee !

GRUIZELAAR : Zie je dan echt niet in dat we hier in Rustië hopeloos achterop geraken ? Geen autowegen, geen leger, geen schandaaltjes, geen luchtvervuiling, niet eens een burgeroorlogje ! Niets ! Niets om over te praten ?

BALDWIJN : Oh nee ? En die geweldige knikkerwedstrijd tussen Apegapen en Lariëkool ? Vind jij dat niet iets om over te praten ? De manier waarop de derde man van Apegapen de knikker van zijn tegenstander zomaar uit het pak weghaalde ? Man, daar wordt over vijftig jaar nog over gepraat ! De jongens die zagen hoe hij aanlegde, zijn gespannen blik, die krachtige vinger, die korte tik, ach, Gruizelaar, dat zullen ze hun kleinkinderen vertellen !

GRUIZELAAR : Knikkeren ! Bah ! Dat is gewoon een kinderspel ! Wat bereik je daarmee ? Nee, een atoombom ! Een staatsgreep ! Een ontploffing ! Een ontvoerde diplomaat ! Een kaping ! Daarmee haal je de frontpagina's van de buitenlandse bladen !

BALDWIJN : Ik heb lak aan die frontpagina's ! Waarom zou Rustië in de kranten moeten komen ? Kranten schrijven nooit over mensen die het goed hebben. Dus, hoe langer ik Rustië uit de kranten kan houden, hoe beter ! Gruizelaar, je bent een stompzinnige idioot, een raddraaier...

(Licht uit op uitbouw. Aan op voorschène.)

LOLLEJAN : (Steekt zenuwachtig weer zijn hoofd om de hoek.)

Karel Karbies ! Nou roep ik je voor het laatst ! Kom je of kom je niet ?

NAR : Natuurlijk, raadsheer Lollejan ! Natuurlijk !

(Raadgever weg.)

NAR : Ach, ach ! Niet één ogenblik rust meer sedert die Gruizelaar terug is ! Vroeger was het een sympathieke jongen. Maar dan is hij op "studiereis" gegaan ergens in het westen. Naar Amerika of zoiets, precies ken ik de naam niet ! En ginder hebben ze een hoop gekke ideeën in zijn hoofd gepraat. Over industrie en af-luisterschandalen en concurrentie en vliegtuigen en steekpenningen ! O, hou maar op ! Hij praat alleen nog over die dingen. Ik

snap het allemaal niet. En ik word er nog ongelukkig door ook. Tot nu toe had ik een baantje uit duizend. Want wat moet een nar doen? De koning in een goed humeur houden. Wel, koning Baldwin lachte al zodra ik bij hem kwam. Zelden heb ik zo'n lacherd als hij gezien. Zelfs als ik de draad kwijtraakte en drie mopjes door elkaar vertelde, zat hij nog op zijn dijen te kletsen van plezier. En mopjes met een baard om over te struikelen, deden hem brullen. Karel, zei hij dan altijd, Karel, jij bent de slechtste nar die op de wereld rondloopt ! Maar jij bent de enige in Rustië die het beroep van nar gekozen heeft. Dus, ik kan je niet aan de deur trappen. Want dan heb ik geen nar meer. Bovendien bestaat er geen werklozensteun in dit land ! Snappen jullie dat nou ? Afijn, hij lachte en dat was het bijzonderste. Want de koning is niet helemaal gezond. Zijn spijsvertering, begrijpen jullie ? Hij moet zijn dagelijkse portie lachen hebben of het loopt fout met hem ! Nee, ik geloof dat hij geen week meer leeft als hij niet kan lachen. En sedert die Gruizelaar met zijn gekke praatjes teruggekomen is, wordt dat steeds maar moeilijker.

LOLLEJAN : (Komt nu helemaal tevoorschijn.)

Moet ik je bij je oren naar de koning slepen ? Man, weet je dan niet wat er gebeurt ? Je kunt de koning tot hier horen schreeuwen !

(Blauw licht weer aan op Gruizelaar en Baldwin. Licht op de nar en Lollejan uit.)

BALDWIJN : Nee, ik zal me niet boos maken. (Balt zijn vuisten en begint toch te schreeuwen.) Ik zeg je één ding ! Voor mijn part ga je terug van waar je gekomen bent en je leert nog meer gekke dingen. Maar hier hou je je gemak, begrepen ? Je bent niet eens goed genoeg om in de laagste afdeling van de knikkerbond te spelen en je wilt ons hier allemaal de les spellen ! Nee, mijn jongen, zo gaat het niet !

GRIJZELAAR : (opzij) Inderdaad, oude sukkel ! Zo gaat het niet ! Jij of ik moeten verdwijnen ! En ik ben niet zinnens de duimen te leggen. Ik heb zelfs al een plannetje. Wacht maar !

(Blauw licht weer uit. Aan op de nar.)

NAR : (Schudt zijn hoofd.) Nou, nou, ik zie het al, dat wordt weer een harde dobber ! Zeg eens, jullie allemaal, kent niemand een goeie grap ? Maar heel gemakkelijk ! Eéntje dat ik niet kan vergeten.

LOLLEJAN : (Woedend op. Grijpt Karel bij de arm en sleept hem mee.)
Alle driedubbel overgehaalde ophaalbruggen, nou is mijn geduld op ! Meekomen, stuk ongeluk.

NAR : (Stribbelt tegen) En dat is dan de raadsheer van Pret en Verzet! Beeld je maar eens in wat raadsheer Duivekater van Arbeidsvreugde en Plichtsbesef tegen me zou zeggen ! Of de koning zelf !

LOLLEJAN : (Slingert de nar. de voorbouw op. Gewoon licht op koning en Gruizelaar, die boos opkijken.) Vooruit, doe je werk !

NAR : Goeie avond, koning ! Heu....

GRUIZELAAR : Wel, wat scheelt jou ? Wat sta je daar te stamelen ? Heu..
Heu... (bootst na)

NAR : Zonet wist ik het nog ! Een beetje geduld alsjeblieft.

GRUIZELAAR : Wat wist je nog ?

NAR : Ssst ! Het komt terug ! Een man liep... euh...

GRUIZELAAR : (ongeduldig) Waar liep die man ? Over welke man heb je het ?

NAR : O, alsjeblieft ! Hou toch je mond ! Zo kan ik écht niet denken ! Een man liep ! En daar kwam een olifant met muizenootjes aan. En die zei tegen de man. Nee, zo was het niet ! De man zei tegen de muizen ! Laat de tram maar door. Ach... ik ben het vergeten ! (Draait zich om naar prins Gruizelaar.) En het is jouw schuld ! Dààr ! Dat mag de koning rustig weten ! Het is jouw schuld ! (Handen voor het gezicht, weent.) Huhuhu ! Als dat doorgaat, geraak ik overspannen ! Zo houd ik het nooit vol !

BALDWIJN : (Begint opeens heel hard te lachen. Gruizelaar kijkt van de nar naar de koning en omgekeerd. Hij snapt het duidelijk niet.)
Ohoho ! Karel, hou op ! Hou op ! Ik krijg de lachkramp ! Ohoehoe !
Hahaaaaa !

GRUIZELAAR : (vinger tegen voorhoofd) Kompleet krankjorum ! Maf !
Stapelgek ! Kinds ! En dat moet een koning voorstellen. (naar publiek) Weten jullie nou waarom hij lacht ? Toch niet om die aftandse, oude nar die niet één geslaagde mop kan vertellen ?
Nee, dat is me echt te veel ! Ik heb wel wat beters te doen dan

naar die gekheid te kijken.

LOLLEJAN : (komt nederig op) Sire, ik zie dat uw humeur alweer beter is. Fijn ! Fijn !

GRUIZELAAR : Nogal zo'n kreatuur. Minister van Pret en Verzet ! Bah ! Maar een minister van oorlog is hier niet ! Achterlijk ! Vreselijk achterlijk ! (Af.)

BALDWIJN : (Eindelijk wat meer bedaard.) Oef ! Dat heeft me goed gedaan. Ik had het nodig, weet je ! Die Gruizelaar bederft altijd weer mijn humeur. Je zou haast veronderstellen dat hij het met opzet doet ! Karel Karbies, je bent de meest onmogelijke nar van de wereld, maar je doet me altijd weer lachen. Waar haal je het toch ?

NAR : (Krabt peinzend op zijn hoofd.) Aangeboren denk ik. Mijn moeder zaliger zei het ook al. Je kunt je gewoon niet inbeelden hoe stom die jongen is ! En als ik met de ezel uit wandelen ging, zegden de mensen : Hoe zie je het verschil tussen Karel en de ezel ? Aan de slimme blik in de ogen van de ezel !

LOLLEJAN : Sire, heb je er al aan gedacht wat je vanavond nog voor prettigs wilt doen ? Er is een vérspringwedstrijd voor driejarige kikkers, een goochelaar die konijnen tovert en er is een zesurenwedstrijd voor autopedrenners in de renbaan van de hoofdstad.

NAR : Ik ga naar de kikkerspringwedstrijd. (bootst springende kikker na.)

BALDWIJN : En ik wil de goochelaar zien. Konijnen, zei je ? Heerlijk. Zeg eens, raadsheer, zou ik zo'n konijn mogen hebben ? Het lijkt me niet zo'n kwaad idee om er ook eentje in mijn hoed te stoppen. Als ik dan ga wandelen en ik neem mijn hoed af voor iemand, wipt dat beest er natuurlijk uit ! Stel je het gezicht van de mensen voor ! O, ik bescheur me al van het lachen. (Schatert het uit.)

NAR : Prachtig idee, majesteit ! Zie je het al gebeuren, raadsheer ? Dag mijnheer van Dovenetel, lekker weertje, wat ? En dan...hop ...daar heb je een wit konijn !

LOLLEJAN : (Haalt blocnootje uit zijn zak en maakt een aantekening.) Inderdaad sire, een fijne gedachte. Ik bespreek het voorstel straks op de raad. Want raadsheer Duivekater moet met de koninklijke kleermaker uitmaken of hij een konijnenvak in uw

hoge hoed kan maken. En raadsheer Kruimeling van Snoepen en Smullen moet ook zijn woordje zeggen. Wat wilt u dat het konijntje eet ? Worteltjes lijken me het gemakkelijkst, al is een blaadje sla ook niet zo meteen te verwerpen.

BALDWIJN : Je doet maar, raadsheer Lollejan. Hoe dan ook, ik wil mijn konijn. En nou ga ik wat rusten. Want vanavond moet ik fris zijn. Laat je me een glaasje bessesap bezorgen tegen de tijd dat ik wakker word ? Prima ! Slaapwel. (Hij nestelt zich behaaglijk in zijn stoel, doet zijn ogen dicht en begint te snurken.)

NAR : Gelukkige man !

LOLLEJAN : Inderdaad, Karel. Gelukkige man.

(Samen af.)

PETER : (Komt op met een glaasje bessesap. Loopt op zijn tenen.) Bessesap, Majesteit. O, hij slaapt. Ssst ! (Draait zich om en gaat weg. Bij het weggaan botst hij op prins Gruizelaar die een dik boek bij zich heeft.)

GRUIZELAAR : Kijk toch uit, idioot !

PETER : Pardon, hoogheid. Ik kwam net van Zijne Majesteit. Hij...

GRUIZELAAR : Hoepel op ! Ik praat niet met kerels als jij. Ondergeschikten, bah ! Ik wil de koning mijn ontwerp over de gelijkheid van arbeiders voorleggen. Weg, zeg ik.

PETER : Maar hoogheid ! De koning slaapt !

GRUIZELAAR : Weg !

PETER : Ja, hoogheid. (Hoofdschuddend af)

GRUIZELAAR : (Loopt de kamer binnen, blijft staan en zucht.)

Kijk me dat eens aan ! Slapen doet ie ! En dat terwijl ik zulke problemen te bespreken heb. Nee, het kan zo niet langer. Rustië moet een modern land worden met regeringscrisissen, stakingen en een slapeloze koning ! Maar dat oud paard wil van geen verandering weten. (Hij ziet het glas bessesap.) Haha ! Dat is een uitstekende gelegenheid om hem een paar galpillen te geven. Ik neem ze dagelijks om ontevreden, harteloos en humeurig te zijn. Als Baldwijn ontwaakt en hij slikt die pillen, wordt ie net zo'n onmogelijke vent als ik. (Haalt doosje uit zijn zak.) Hoeveel zou ik hem ervan geven ? (Gooit twee pilletjes in het glas) Twee ? Och nee, misschien beter in één keer de volle lading. Vier ! (Gooit nog twee pilletjes in het glas.) En als hij nou

wakker wordt en dit glaasje op heeft, zul je eens wat beleven !
(Gaat handenwrijvend af.)

Tafereel 2.

Aanzwellende dreigende muziek. Getik van staande klok.

BALDWIJN : (Begint te mompelen, kreunt en draait in zijn slaap. Hij geeuwt en wordt wakker.)

Whoeaaaaa ! Ik heb....whoeaaa... heerlijk geslapen ! Haha ! Ze hebben mijn bessesap niet vergeten. (pakt het glas) Mmmm ! Op jullie gezondheid. Ik zal er beslist van opknappen. Niets is zo lekker als een glaasje bessesap. (Wil drinken.)

DUIVEKATER : (Haastig op) Majesteit ! Majesteit !

BALDWIJN : Raadsheer, raadsheer ! Wat een haast. Brandt het ergens ?

DUIVEKATER : Sire, zet dat glas neer ! Meteen !

BALDWIJN : (Kijkt verbaasd naar bessesap.)

DUIVEKATER : Zet neer, Sire. Of ik neem ontslag als raadsman voor Arbeidsvreugde en Plichtsbesef.

BALDWIJN : O, o, dat meen je niet. Ik heb nooit een raadsheer of minister gekend die vrijwillig zijn plaats ruimde. Gewoonlijk lijken ze wel in hun stoel gekleefd. Maar goed, wat is er dan met dat bessesap ?

DUIVEKATER : Alles ! (draait zich om) Peter ! Kom hierheen !

PETER : (Op, een beetje ongelukkig) Dag Majesteit.

BALDWIJN : Dag Peter.

DUIVEKATER : Dit is ondulbaar, Sire ! Peter bracht zoals gevraagd een bessesapje. Bij het buitengaan ontmoette hij prins Gruizelaar. Weet je wat die deed ?

BALDWIJN : Nee, maar ik kan wel vermoeden dat het wat fraais geweest is.

DUIVEKATER : Hij schold de arme jongen uit, jaagde hem weg en kwam ondanks de waarschuwing van Peter uw slaapvertrek binnen. Ongehoord ! Peter is, en ik kan hem geen ongelijk geven, meteen

naar mij, de raadsheer voor Arbeidsvreugde en Plichtsbesef, toegekomen en heeft zich beklaagd. Zoiets kan toch niet, majesteit !
De prins verpest de hele atmosfeer !

BALDWIJN : Wel alle drommels ! Dat gaat te ver ! Wat een onzalige inval heb ik gehad toen ik mijn zuster Aragona toezegde dat ik over de opvoeding van die jongeman zou waken ! Ik had het meteen moeten weten. Hij deed heel vriendelijk maar die ogen van hem voorspel- den niets goeds. Maar kom, spijt over wat voorbij is, heeft nog nooit wat opgelost. Wat moet ik doen om dit goed te maken ?

DUIVEKATER : Uw dienaar, Duivekater, raadsheer van Arbeidsvreugde en Plichtsbesef, zoekt een oplossing, Sire.

PETER : Als ik ook wat mag zeggen, Sire. Eigenlijk is het allemaal niet zo erg. Mijn neef Jacob die in Balorië werkt, zegt dat ze daar bijna de hele tijd afgesnauwd worden...

BALDWIJN : Mijn beste Peter, dat kan allemaal waar zijn, maar wij zijn in Rustië en ik wens dat al mijn onderdanen gelukkig zijn, plezier beleven aan hun werk, om het zo te zeggen, met de glimlach hun plicht doen. Snap je dat ?

PETER : Ja Sire ! Natuurlijk, Sire ! Zoals we het altijd gewend waren, Sire !

BALDWIJN : Dus moet dit opgelost worden. Heb jij een idee ?

PETER : (wat gegeneerd) Ach Sire, als ik u dat glas nou eens opnieuw mocht aanbieden. En u dronk het met smaak op, Sire. Misschien met een bedankje, Sire ! Ik geloof dat ik me op slag weer beter zou voelen.

BALDWIJN : Het zij zo ! Jouw mening, raadsheer ?

DUIVEKATER : Wel, ik geloof dat het inderdaad een goed idee is, Majes- teit !

BALDWIJN : Daar is het glas, Peter. Aan het werk, mijn jongen !

PETER : (Neemt dienblad weer op.) Uw bessesap, Sire !

BALDWIJN : (Blij verrast) Ha, mijn bessesap ! Heerlijk ! Zowaar ik Baldwijn de Bijziende genoemd wordt, dat zal me smaken !
(Neemt glas van dienblad.) Dat heb je prima gedaan, Peter.
Wat een kleur ! Daar zal ik van opknappen ! (Drinkt)

PETER : Wel bekome het u, Sire !

BALDWIJN : Mmm ! Heerlijk !

(Smekt. Kijkt eventjes star voor zich uit. Zijn gezicht neemt een boosaardige uitdrukking aan.)

DUIVEKATER : Sire, wat gebeurt er ?

BALDWIJN : (dreigend) Ja, dat vraag ik me ook af. (probeert te glimlachen) Au ! Wat een pijn in mijn kaken ! Wat sta je me daar aan te gapen ?

PETER : Ik...euh...het bedankje, Sire ?

BALDWIJN : Bedankje ? Wat bedankje ? Weet je wel tegen wie je praat ?
Au !

DUIVEKATER : Sire ! Koning Baldwin !

BALDWIJN : Schreeuw niet zo tegen me ! Sukkel !

DUIVEKATER : Oooh ! Wat gebeurt er ?

BALDWIJN : Uit mijn ogen !

DUIVEKATER : (haastig af) Karel ! Karel Karbies ! Nar ! Raadsheer
Lollejan ! Hierheen ! Dadelijk !

BALDWIJN : En jij ook ! Weg zeg ik je ! (maakt zijn gordel los) Of wil je een pak op je donder ? (Kletst met zijn riem)

PETER : O, o ! Wat vreselijk ! Wat heb ik gedaan ?

LOLLEJAN : (Op met Karel) Maak voort ! Je beste grap ! En trek er maar een dom gezicht bij !

NAR : Net of ik andere gezichten kan trekken !

BALDWIJN : En wat doe jij hier, onding ? Wie heeft jou laten roepen ?

NAR : (opzij) Oei, dat gaat fout ! Sire, er was eens een olifant die zich in een muis wou verkleden ! Maar hij kon niet bij de fietsbel ! Hahaha ! Goed, wat ? Haha... ha...h... ! Nee ?

BALDWIJN : Grutver hier en drie ! Wat een onmogelijke onzin ! Je bent ontslagen ! Op staande voet mijn paleis uit !

NAR : Er is geen werklozensteun, Sire !

BALDWIJN : Wil je dan dat ik je laat onthoofden ? Weg ! Vóór ik je doodknijp!

LOLLEJAN : (Grijpt de nar bij de arm) Kom ! Ga nou ! Het is in zijn hoofd geslagen. We moeten meteen dokter Vlugzout hebben. Haal hem dadelijk ! Ik probeer de koning...

BALDWIJN : Jij probeert niets. Je bent ook ontslagen !

LOLLEJAN : De goochelaar is er, Sire !

BALDWIJN : Laat hem ophangen ! Nee ! Koken ! In olie ! En vierendelen !

LOLLEJAN : Karel, kom mee ! We kunnen hier niets meer doen.

(Terwijl Lollejan en Karel haastig wegschutteren, komt prins Gruizelaar op. Hij is duidelijk in zijn nopjes.)

GRUIZELAAR : Beste oom, wat is hier gaande ? Ik herken je gewoon niet meer !

BALDWIJN : Wat nou weer ? Wat wil jij ?

GRUIZELAAR : Wel, ik dacht...

BALDWIJN : Dat kun je dan beter aan mij overlaten. Voortaan zal ik hier denken ! Heb je dat begrepen ? Nou goed, wat dacht je ?

GRUIZELAAR : (opzij) Die pillen lijken nog beter te werken dan ik gedacht had.

KONING : Geen gemompel, alsjeblieft. Wat had je met mij te bespreken ? En maak voort, ik heb nog ander werk !

GRUIZELAAR : Die kikkerspringwedstrijd...

BALDWIJN : Is afgelast. Er moet wat gedaàn worden. Ik geef dadelijk het bevel om al die gekheid te verbieden. Werken ! Werken ! Dat.... (Hij grijpt naar zijn maag) Aaii ! Verrekt nog aan toe. (Gaat zitten, handen op zijn maag) Mijn maag ! Auuw ! (Hij verliest het bewustzijn.)

GRUIZELAAR : (Komt naderbij, voelt de pols van de koning) Uitgeteld ! Afgeknapt ! Gewoon in katzwijn gevallen.

(Dokter op.)

VLUGZOUT : Sire ? Ze hebben me net gezegd... (ziet Gruizelaar) Jij hier ? Wat is er met de koning ?

GRUIZELAAR : Jij bent de dokter. Dus moet jij het beter weten.

VLUGZOUT : Pillen en drankjes ! (Hij onderzoekt de koning.) Hoe kan dat nou ? Vanmorgen heb ik Zijne Majesteit nog onderzocht en alles was prima. Heeft hij wat gegeten dat niet mocht ?

GRUIZELAAR : Gegeten ?

VLUGZOUT : Gedronken dan ?

GRUIZELAAR : Ik zou het niet weten. Daar staat een glas !

VLUGZOUT : (Neemt het glas en snuift eraan) Dit ruikt naar bessesap. En toch is er ook een vreemde geur bij. Peter ! Peter ?

PETER : (Haastig op) Ja, dokter ?

VLUGZOUT : Spreek op man, wat zat er in dat glas ?

PETER : Gewoon bessesap dokter. Heel gewoon bessesap zoals de koning er iedere dag drinkt na zijn slaapje ! Is er dan wat met het bessesap ?

VLUGZOUT : (Wijst naar de koning) Kijk maar.

PETER : O ! Nee, dat kan niet ! Hij is toch niet dood, dokter ?

VLUGZOUT : Klets geen onzin, man ! Heeft de koning genoeg gelachen vandaag?

PETER : Nou, er waren wel enkele moeilijkheden. Met hem daar !

(Knikt in richting van Gruizelaar)

GRUIZELAAR : Hola, ondergeschikte, besef je wel over wie je praat ? Ik ben geen "hem", ik heet Prins Gruizelaar.

PETER : (Angstig) Ja Hoogheid ! Er waren moeilijkheden met zijne Hoogheid, dokter.

GRUIZELAAR : Ik en de koning hebben staatszaken besproken ! Dat zijn geen moeilijkheden.

VLUGZOUT : Vreemd, vreemd. Ik kan zo op het eerste gezicht niets méér zeggen. Daarvoor is een uitgebreid onderzoek nodig. Komaan, help een handje ! We moeten de koning naar bed brengen. En dan laat je de raadsheren ontbieden.

PETER : Goed, dokter.

(Samen tillen ze de koning uit de stoel en brengen hem af.)

VLUGZOUT : Voorzichtig Peter ! Zachtjes aan.

PETER : Ja, dokter ! Ik doe wat ik kan.

GRUIZELAAR : Gaat het ? (Komt stapje naderbij maar helpt niet.)

Wat een handige knapen zijn jullie toch. (Draait zich naar de zaal.) Wel, wat vinden jullie ervan ? Wat ? Wat zeg je ? Dat ik dat niet mag doen ? Hoe durven jullie ? Ik doe het alleen voor het goede doel ! Zal ik jullie eens wat vertellen ? Rustië is nu een snertland ! Een land van niks ! O, ja ! Die krikke-mikkige oom van me beweert wel dat de mensen gelukkig zijn ! Maar dat kàn niet ! Ze hebben niets. Geen radio ! Wel liedjeszangers en sprookjesvertellers ! Geen auto's, treinen of vliegtuigen. Ze rijden rond in karretjes met een ezel ervoor. Geen vaatwas-machines, geen schoolplicht, geen gekkenhuizen, geen strijd-machten. Niets ! En wat zal er gebeuren zodra ik het roer in handen heb ? Haha ! De hele wereld zal ervan opkijken ! We krijgen een leger ! Dat in de eerste plaats. Een leger om mij te beschermen. Mij, koning Gruizelaar ! Want natuurlijk zullen een aantal van die achterlijke knullen mij niet als koning willen ! Ik zal ze dwingen ! En dan begin ik met de beschaving. Fabrieken, autowegen... Ja, brullen jullie maar ! Ik lap al jullie geschreeuw aan mijn laars. Achterlijke hufters ! Je

zult eens wat zien ! Hahaha ! (Af)

Tafereel 3.

(Tussenmuziek somber)

NAR : (Komt mistroostig aanslenteren) Ik heb het altijd wel gezegd. En of ik het gezegd heb. Die Gruizelaar is bezig met de boel hier naar de bliksem te helpen. Ik hoop maar dat het met de koning niet ernstig is. Stel je voor dat hij... o, nee ! Ik mag er gewoon niet aan denken. Oei, daar heb je raadsheer Duivekater. Nou, die zal ook zijn handen vol krijgen. (Gaat in een hoekje staan.)

DUIVEKATER : Waar blijven ze toch ? (Kijkt op uurwerk) Ze waren ontboden voor zes uur ! Nou, dan ! (schrikt opeens) Verhip ! Ik heb het slecht humeur van Gruizelaar ook te pakken ! Nou begin ik al op het uur te letten ! Het is aanstekelijk ! Nee, ik moet mijn zenuwen de baas worden. Alleen wie blij werkt, werkt goed ! Letten op de tijd doodt de blijheid ! Nee, die slagzin vind ik niet zo geslaagd. Het klinkt niet ! Ik moet wat anders bedenken.

VLUGZOUT : (zenuwachtig op) Ze zijn er nog niet ?

DUIVEKATER : Nee, mijn waarde dokter, vertel eens, hoe...

VLUGZOUT : (Weer gauw af) Strakjes, strakjes !

DUIVEKATER : Ach, de dokter lijkt me uitermate bezorgd.

NAR : Zeg dat wel !

DUIVEKATER : (Schrikt) Heu ! Wie is daar ? (Kijkt op) O, Karel !

NAR : Precies, o, Karel ! Ik ben helemaal ondersteboven ! Volkomen uit mijn gewone doen ! Weet je dat ik me opeens wel honderd grappen kan herinneren ? Zelfs die van die ene vlo die tegen de andere zei toen ze na een feest buitenkwamen : "Lopen we naar huis of nemen we een hond ?" Hahaha ! Nu heb ik ze eindelijk gesnapt. Hihhi ! Wat een bak eigenlijk.

DUIVEKATER : Hou op ! Hoe kan je mopjes vertellen terwijl de koning ziek is ?